HAARLEMMERMEER LYCEUM

VWO / HAVO

PROFIELKEUZE

3 havo – schooljaar 2026/2027

Informatie voor ouders

HLML DALTON

Inhoudsopgave

Inleiding **3**
Wat gaat er veranderen in het 4e leerjaar 3
Leeswijzer 3
Op de laatste pagina kunt u vinden wat de gebruikte afkortingen betekenen. 3
Uw kind gaat een profiel kiezen. Wat kan uw rol zijn? 3

Aandachtspunten bij de profielkeuze **4**
Drie algemene opmerkingen vooraf 4
Welk profiel/vakkenpakket heeft mijn kind nodig voor vervolgopleidingen? 4
Overgangsnormen en profielkeuze 4
Doorstroom van havo naar vwo 5
Keuzes met een kanttekening 5
Wat als een vak/profiel in 4 havo toch te moeilijk blijkt te zijn? 5

Het vakkenaanbod in de bovenbouw havo op HLML Dalton **6**

Uitleg profielkeuzeformulier **8**
Het gemeenschappelijke deel 8
De profieldelen 8
De vrije ruimte 9
Extra vak 9
Verboden combinaties 9
Eindexamenvakken zonder centraal examen 9
Wijzigingen voorbehouden 9

Belangrijke data **10**

Afkortingenlijst **11**

Inleiding

Wat gaat er veranderen in het 4e leerjaar

In de bovenbouw (tweede fase) hebben alle leerlingen een aantal verplichte vakken, waaronder de examenvakken Nederlands en Engels. Dit heet het gemeenschappelijk deel. Daarnaast hebben ze voor een pakket vakken gekozen die bij elkaar passen, dit zijn de zogenaamde profielen. Er zijn vier profielen namelijk “Cultuur & Maatschappij”, “Economie & Maatschappij”, “Natuur & Gezondheid” en Natuur & Techniek”. Binnen het profiel zijn er drie verplichte vakken en een profielkeuzevak. Verder moet er nog één vak in het vrije deel worden gekozen.
In totaal gaat het dus om zeven eindexamenvakken. Tot slot is er ruimte om eventueel een extra vak te kiezen.

Leerlingen zitten vanaf leerjaar 4 niet meer in één klas met steeds dezelfde leerlingen. Ze krijgen les in wisselende groepen, clusters genaamd, omdat niet iedereen in de bovenbouw dezelfde vakken volgt.
In de bovenbouw werken leerlingen naar hun eindexamen toe. Leerlingen weten voor elk vak aan het begin van het schooljaar wat er allemaal op het programma staat in de komende jaren, welke eisen er aan ze gesteld worden en wat ze allemaal moeten doen. Het programma van toetsing en afsluiting, het PTA, wordt vóór 1 oktober op de website geplaatst. In de vierde klas begint het examen dus al. Dit betekent dat sommige werkstukken, toetsen en andere activiteiten in de 4e klas al meetellen voor het zogenaamde schoolexamen. Tevens worden er in de voorexamenklassen nog andere toetsen afgenomen die niet meetellen met het schoolexamen maar wel meetellen voor de overgang naar het volgende schooljaar, zoals proefwerken. Het OPB (onderwijsprogramma bovenbouw) beschrijft deze onderdelen.

Leeswijzer

Het profielkeuzeformulier vormt de kapstok voor dit informatieboekje. Echter, voordat de opbouw van de profielen nader wordt uitgelegd, komen eerst algemene aandachtspunten en tips aan de orde die van belang zijn bij de profielkeuze van uw kind.

Op de laatste pagina kunt u vinden wat de gebruikte afkortingen betekenen.

Uw kind gaat een profiel kiezen. Wat kan uw rol zijn?

Ga het gesprek aan, zonder al te veel achter het stuur te gaan zitten. Hier volgen een aantal tips:

- Stel vragen (achterhaal de eventuele valkuilen)
- Praat met uw kind over het project: opdrachten in het werkboekje ‘Profielkeuze 3h/v’ en alles waar leerlingen na de herfstvakantie mee aan de slag zijn gegaan en alles dat tijdens de projectweek in januari de revue passeert; de voorlichtingen van vakken, de presentatie waar ze aan werken en de gastlessen van oud-leerlingen.
- Vertel over hoe u zelf heeft gekozen? Deel het verhaal van uw eigen loopbaan met uw kind.

Aandachtspunten bij de profielkeuze

Drie algemene opmerkingen vooraf

- De profielkeuze beperkt de keuzemogelijkheden maar is niet allesbepalend. Zo vormt het profiel vaak geen belemmering voor opleidingen op het gebied van rechten, hulpverlening, taal en cultuur. Soms kun je door een bepaald vak te kiezen in de vrije ruimte voldoen aan de instroomeisen van een vervolgopleiding.

- Kiezen gebeurt, als het goed is, op basis van capaciteiten, interesse, waarden en normen (wat vind je wel/niet belangrijk). In het werkboekje ‘Profielkeuze’ komen deze zaken aan de orde.

- Ook zijn er een aantal valkuilen te noemen die een rol kunnen spelen bij het kiezen van een vakkenpakket. De keuze voor een vak laten afhangen van de docent die het vak geeft bijvoorbeeld. Of kiezen wat vrienden en/of vriendinnen kiezen. Kiezen wat op de arbeidsmarkt gevraagd wordt, terwijl dat soms razendsnel kan veranderen. Tot slot kunnen soms ook ouders, met de beste bedoelingen, maar toch net te veel hun stempel drukken op de uiteindelijke keuze.

Welk profiel/vakkenpakket heeft mijn kind nodig voor vervolgopleidingen?

De website https://www.studiekeuze123.nl/van-profiel-naar-studie is een handig hulpmiddel om de toelatingseisen van vervolgopleidingen in Nederland te bekijken (zie QR-code hiernaast).
Per niveau en per sector kan op overzichtelijk wijze in kaart worden gebracht welke profielen dan wel welke specifieke vakken in een profiel vereist zijn om toegelaten te worden tot de betreffende studie.

De website www.studiekeuze123.nl is een onafhankelijke informatiesite van de overheid. Deze website is een handig hulpmiddel voor leerlingen om informatie te vinden die kan helpen bij het zoeken naar een studie (zoals een overzicht van alle Open Dagen in het hoger onderwijs).

Overgangsnormen en profielkeuze

- In het gekozen deel (het profieldeel, het profielkeuzedeel en de vrije ruimte) van het vakkenpakket mag maximaal één onvoldoende staan.
- Wiskunde B mag alleen gekozen worden in het EM-profiel als er een positief advies wordt gegeven door de wiskundedocent.
- Een leerling mag een extra vak kiezen als er voor dat vak een voldoende staat op het eindrapport en het advies ‘haalbaar’ (bij rapport 2). De overgangsvergadering neemt het definitieve besluit of een extra vak gekozen mag worden.

Een volledig overzicht van de bevorderingsnormen is terug te lezen op de website van de school in het pull-downmenu ‘leerlingen en ouders / regels en afspraken’.

Doorstroom van havo naar vwo

Welk vakkenpakket heeft mijn kind nodig voor doorstroom naar vwo en welke andere voorwaarden stelt het Haarlemmermeer Lyceum Dalton voor aanname in 5 vwo?

Als leerlingen overwegen om na de havo door te stromen naar vwo dan adviseren wij om binnen het vakkenpakket – van zeven vakken – ten minste de tweede moderne vreemde taal te kiezen omdat op het vwo een tweede moderne vreemde taal verplicht is naast Engels. In het geval er sprake is van dyslexie, is het mogelijk om in plaats van de moderne vreemde taal een ander vak te kiezen.
Leerlingen die op het Haarlemmermeer Lyceum geslaagd zijn voor de havo kunnen, na een doorstroomtraject in 5 havo, aangenomen worden in 5 vwo op onze school. Het is goed te beseffen dat op het vwo in acht vakken examen wordt gedaan.

Keuzes met een kanttekening

Biologie kiezen binnen het CM/EM-profiel
Biologie binnen een CM- en/of EM-profiel betekent automatisch dat dit vak zonder scheikunde wordt gevolgd. Het gemis aan een deel van de exacte kennis kan soms een handicap zijn om biologie in de bovenbouw goed te kunnen volgen.

In het NG-profiel het vak wiskunde A kiezen in combinatie met natuurkunde
Ook hier staat de wet dit toe, maar wiskunde A sluit minder goed aan bij de wiskunde die voor het vak natuurkunde nodig is. Leerlingen met deze vakkencombinatie moeten een deel van de wiskunde B-lesstof in de natuurkundelessen leren. Voor sommige leerlingen is deze combinatie juist wel de enige manier om een NG-profiel te kunnen doen.

Tegen het advies van docenten in een vak kiezen
Af en toe kiezen leerlingen toch voor een vak dat wordt afgeraden. Soms willen leerlingen in 4 havo het betreffende vak dan nog omwisselen voor een ander vak omdat het toch te moeilijk blijkt te zijn. Deze wisseling is dan echter lang niet altijd meer mogelijk is omdat bijvoorbeeld een cluster al vol zit. Ook moet de leerling dan zelfstandig een groot deel van de stof van het nieuwe vak inhalen. Het is belangrijk om dit mee te wegen bij de keuze van een vak dat afgeraden wordt.

Wat als een vak/profiel in 4 havo toch te moeilijk blijkt te zijn?

1. Gesprek met de mentor en vakdocent
2. Gesprek met de decaan
3. Toestemming om te stoppen van de ouders doorgeven aan decaan
4. Een extra vak mag je in 4 havo na de herfstvakantie laten vallen
5. Andere vakken kunnen gewisseld worden tot 15 november van het schooljaar. Daarna wordt het moeilijk omdat de leerling al veel lesstof heeft gemist. Let op: een wisseling is niet altijd mogelijk. Het moet wel in het rooster passen en de klas moet nog plek hebben. Er is dus geen garantie dat een vakkenwijziging mogelijk is.

Het vakkenaanbod in de bovenbouw havo op HLML Dalton

Om te slagen voor de havo moeten leerlingen examen doen. Dit examen kan uit twee delen of uit één deel bestaan. Alle vakken kennen een schoolexamen (SE). Het schoolexamen bestaat uit meerdere deelexamens, waarvan bij enkele vakken al onderdelen worden getoetst in de 4e klas. De meeste vakken kennen daarnaast ook nog een centraal examen (CSE). Daarnaast zijn er in 4 havo 2 en in 5 havo 1 mentoruur en een aantal Daltonuren per week
In de bovenbouw volgt een leerling niet alle vakken met dezelfde groep leerlingen. Alleen de vakken die hieronder 'gemeenschappelijk' worden genoemd volgen leerlingen met hun stamklas. De overige vakken volgen leerlingen in wisselende samenstelling. Dit worden clustergroepen genoemd.

Overzicht van de vakken op de havo:

afkorting	Vak	algemeen	Lessen 4H	Lessen 5H	CSE
ak	aardrijkskunde		3	3	Ce
be	bedrijfseconomie		4	3	Ce
bp	Business projects		3	3	
bsm	bewegen, sport en maatschappij		3	4	
bi	biologie		4	4	Ce
ckv	culturele en kunstzinnige vorming	G	2	0	
dal	daltonuur daltonuur flexibel		3	3 1	
Dutl	Duits		4	4	Ce
eco	economie		4	4	Ce
Entl	Engels	G	3	3	Ce
Fatl	Frans		4	4	Ce
gs	geschiedenis		3	3	Ce
kua	kunst algemeen (bij kubv en kudr)		2	2	Ce
kubv	kunst beeldende vorming		2	2	
kudr	kunst drama		2	2	
lo	lichamelijke opvoeding	G	2	2	
ma	maatschappijleer	G	0	2	
mr	mentoruur		1	1	
na	natuurkunde		4	4	Ce
Ne	nederlands	G	4	4	Ce
sk	scheikunde		3	3	Ce
tp	toegepaste psychologie*	G	1	0	
wia	wiskunde A		3	3	Ce
wib	wiskunde B		3	4	Ce
wid	wiskunde D		3	3	
rek	rekenen		1	0	

* Toegepaste psychologie is een pilot in schooljaar 2026-2027. Onder voorbehoud – na evaluatie – wordt dit vak ook in 2027-2028 aangeboden.

1 Gemeenschappelijk deel - *ongeacht profielkeuze*		
Nederlands Engels		
Lichamelijke Opvoeding Culturele en Kunstzinnige Vorming (havo 4) Maatschappijleer (havo 5) Profielwerkstuk (havo 4/5)	Combinatiecijfer (*slaag-zakregeling*)	*Begeleiding en projecten:* Mentoraat/LOB Reizenweek Toegepaste Psychologie (h4)

2 Profieldeel			
Cultuur en Maatschappij	***Economie en Maatschappij***	***Natuur en Gezondheid***	***Natuur en Techniek***
◆ Geschiedenis ◆ *Keuze uit:* Duits *of* Frans	◆ Geschiedenis ◆ Economie ◆ *Keuze uit:* Wiskunde A *of* Wiskunde B	◆ Biologie ◆ Scheikunde ◆ *Keuze uit:* Wiskunde A *of* Wiskunde B	◆ Wiskunde B ◆ Natuurkunde ◆ Scheikunde

3 Profielkeuzedeel			
Cultuur en Maatschappij	***Economie en Maatschappij***	***Natuur en Gezondheid***	***Natuur en Techniek***
◆ *Keuze uit:* Aardrijkskunde *of* Economie ◆ *Keuze uit:* Kunst Beeldende Vorming *of* Drama	◆ *Keuze uit:* Aardrijkskunde *of* Bedrijfseconomie *of* Duits *of* Frans	◆ *Keuze uit:* Aardrijkskunde *of* Natuurkunde	◆ *Keuze uit:* Biologie *of* Wiskunde D

4 Vrije deel - *in het vrije deel wordt nog één vak gekozen uit de opgenoemde vakken*			
Cultuur en Maatschappij	***Economie en Maatschappij***	***Natuur en Gezondheid***	***Natuur en Techniek***
◆ Aardrijkskunde (+ rekenen) ◆ Bedrijfseconomie (+rekenen) ◆ Biologie (+rekenen) ◆ Business Projects (+ rekenen) ◆ Duits (+rekenen) ◆ Economie (+rekenen) ◆ Frans (+rekenen) ◆ Wiskunde A	◆ Aardrijkskunde ◆ Bedrijfseconomie ◆ Bewegen Sport en Maatschappij ◆ Biologie ◆ Business Projects ◆ Duits ◆ Frans ◆ Kunst BV ◆ Kunst Drama ◆ Wiskunde D*	◆ Aardrijkskunde ◆ Bewegen, Sport en Maatschappij ◆ Business Projects ◆ Duits ◆ Economie ◆ Frans ◆ Kunst BV ◆ Kunst Drama ◆ Natuurkunde ◆ Wiskunde D*	◆ Aardrijkskunde ◆ Bewegen, Sport en Maatschappij ◆ Biologie ◆ Business Projects ◆ Duits ◆ Economie ◆ Kunst BV ◆ Kunst Drama ◆ Wiskunde D

Uitsluitingen		**Let op!**
1	wia / wib	❶ *Wil je na havo 5 doorstromen naar vwo 5 dan wordt geadviseerd binnen het vakkenpakket – van zeven vakken – ten minste de tweede moderne vreemde taal te kiezen omdat op het vwo een tweede moderne vreemde taal verplicht is.*
2	fa / na	❷ *Als het aantal leerlingen dat een vak kiest erg klein is, dan kan de schoolleiding besluiten om dat vak niet aan te bieden, ook al staat het vak wel in deze keuzelijst. In dat geval zullen leerlingen en ouders hierover geïnformeerd worden en zal gevraagd worden een alternatieve keuze te maken.*
3	gs / sk	❸ **Wiskunde D mag alleen gekozen worden samen met wiskunde B.*
4	gs / na	
5	bi / be	
6	wd / be	
7	kudr / kubv / bsm	

Uitleg profielkeuzeformulier

Het gemeenschappelijke deel

Voor alle leerlingen geldt dat Nederlands en Engels verplichte vakken zijn.
Naast deze twee vakken kent het gemeenschappelijk deel nog enkele andere verplichte onderdelen. Het vak CKV wordt in de 4e klas met een schoolexamen afgesloten. Het profielwerkstuk en maatschappijleer worden in de 5e klas met een schoolexamen afgesloten. Deze drie onderdelen tezamen vormen één combinatiecijfer. Dit combinatiecijfer telt mee voor de slaag-zakregeling bij het eindexamen en kan één of meer compensatiepunten opleveren. Iedere leerling moet het vak lichamelijke opvoeding met een voldoende afsluiten.
Tot slot bestaat het gemeenschappelijk deel uit begeleiding en projecten. Het betreft onder andere begeleiding door de mentor, het LOB-programma en de reizenweek.

De profieldelen

Er zijn vier profielen: Cultuur en Maatschappij (CM), Economie en Maatschappij (EM), Natuur en Gezondheid (NG) en Natuur en Techniek (NT). Deze profielen zijn op het profielkeuzeformulier zichtbaar als vier kolommen naast elkaar. Een leerling kies één van deze profielen en volgt de beperkte keuzes in de bijbehorende kolom.

- *CM: gericht op de kunstopleidingen, talen, de PABO* en de sociale sector*
  CM-leerlingen moeten naast geschiedenis een keuze maken tussen kunst beeldende vorming of kunst drama, Frans of Duits en tussen aardrijkskunde en economie.
- *EM: gericht op de economische sector*
  Bij het profiel EM kun je naast economie, wiskunde A of B** en geschiedenis een keuze maken uit vier profielkeuzevakken, te weten aardrijkskunde, bedrijfseconomie, Duits of Frans.
- *NG: gericht op de medische*** en agrarische vervolgopleidingen*
  Bij het profiel NG kun je naast de vakken scheikunde en biologie kiezen tussen wiskunde A en wiskunde B. Daarnaast kies je tussen de profielkeuzevakken aardrijkskunde en natuurkunde.
- *NT: gericht op de technische sector*
  Naast de vakken wiskunde B, natuurkunde en scheikunde kies je een profielkeuzevak uit de vakken biologie of wiskunde D.

**Voor aanname op de PABO geldt dat leerlingen Aardrijkskunde, Geschiedenis en Biologie of Natuurkunde in hun pakket moeten hebben.*

***Wiskunde B is niet vereist maar wel een handige keuze bij de financiële economische opleidingen zoals Bedrijfskunde, Fiscale Economie en Accountancy*

****Je zou verwachten dat de medische vervolgopleidingen een Natuur en Gezondheid profiel eisen. Dat is echter niet het geval. Met uitzondering van de opleiding Verloskunde (NG met biologie en scheikunde vereist) zijn alle opleidingen op HBO niveau in de medische sector met elk profiel toegankelijk. Inmiddels is er wel een Numerus Fixus ingesteld voor een aantal van deze studierichtingen, bijvoorbeeld Fysiotherapie.*

De vrije ruimte

Binnen ieder profiel moet één vak in de vrije ruimte worden gekozen. Vrij slaat hierbij dan ook niet op dat het vrijwillig is – het is immers verplicht – maar 'vrij' omdat het vooral vak los van de profielvakken gekozen mag worden.

Extra vak

Voor een extra vak geldt de voorwaarde dat de vakdocent een positief advies uitbrengt. Een leerling mag een extra vak pas in 4 havo na de herfstvakantie laten vallen. Afhankelijk van de overige gekozen vakken kan in plaats van het extra vak ook worden besloten om het vak in het vrije deel of soms ook in het profielkeuzedeel te laten vallen. De regel is dat dat er een vakkenpakket van zeven vakken overblijft dat voldoet aan het profielkeuzeformulier. Belangrijk om te beseffen is dat het rooster bij het stopzetten van een extra vak meer tussenuren bevat
Aan het eind van ieder jaar – tijdens de overgangsvergadering – kan worden besloten om het extra vak buiten beschouwing te laten voor het bepalen van de overgang. Zelfs na het maken van het centraal examen kan besloten worden om het extra vak wel of niet mee te laten tellen in de slaag-zakregeling.

Een extra vak wordt een *contractvak* genoemd als het gewenste extra vak niet in het vrije deel als te kiezen vak wordt genoemd dan wel dat het een verboden combinatie betreft (zoals hieronder genoemd). Omdat dat vak dan niet in het rooster opgenomen kan worden, wordt de leerling aan een docent gekoppeld. De leerling moet de lesstof grotendeels zelfstandig bestuderen en verwerken. De docent zorgt voor de mogelijkheid om toetsen en schoolexamens te doen. In overleg kan de leerling aansluiten bij een of meer lessen van het vak. Soms betekent het dat de leerling een aantal lesuren kan volgen, maar het kan ook voorkomen dat er alleen begeleiding in een daluur beschikbaar is. Bij een contractvak is er dus geen roostergarantie.

Verboden combinaties

De volgende vakken kunnen (om rooster-technische redenen) op de havo niet tegelijkertijd gekozen worden:

1 wiskunde A of wiskunde B	4 bedrijfseconomie of biologie
2 scheikunde of geschiedenis	5 bedrijfseconomie of wiskunde D
3 natuurkunde of Frans	6 BSM of kunst drama of kunst BV

Eindexamenvakken zonder centraal examen

Er zijn op HLML Dalton twee eindexamenvakken – naast enkele onderdelen in het gemeenschappelijke deel – die geen centraal examen kennen. Het gaat om de vakken bewegen, sport en maatschappij (BSM) en wiskunde D. Deze vakken worden in 5 havo afgesloten middels een schoolexamen.

Wijzigingen voorbehouden

Als het aantal leerlingen dat een vak kiest erg klein is, dan kan de schoolleiding besluiten om dat vak niet aan te bieden, ook al staat het vak wel in de keuzelijst. In dat geval zullen leerlingen en ouders hierover schriftelijk geïnformeerd worden en zal gevraagd worden een alternatieve keuze te maken.

Belangrijke data

November / December
Leerlingen maken tijdens de mentorlessen opdrachten uit het werkboekje ‘Profielkeuze’. Eén van de onderdelen betreft de Profielkeuzetest van Testcentrum Groei. De leerlingen ontvangen hier een rapportage van.

Januari
De profielkeuzeprojectweek vindt plaats van dinsdag 19 t/m vrijdag 22 januari.
Op woensdag of donderdag brengen de leerlingen een bezoek aan het Boerhaavemuseum, waarbij een workshop ‘Wiskunde A of B’ wordt gevolgd. Op vrijdagmiddag 22 januari zullen de leerlingen hun bevindingen van het profielkeuzeproject aan ouders presenteren. Tijdens deze projectweek wordt ook gestart met het vrijwilligersproject ‘Dalton Doet Goed’.

Februari
Uiterlijk 16 februari moet de voorlopige profielkeuze worden gemaakt. Deze keuze dienen leerlingen samen met zijn of haar ouders/verzorgers in te voeren in Zermelo. De instructie hiervoor volgt na de projectweek in januari.

Maart
In de week van 22 maart krijgen de leerlingen hun 2e rapport. Dit is een zwaarwegend rapport. Op het rapport staan naast de cijfers en de score inzake de organisatie & werkhouding van een leerling (OW) tevens de adviezen van de vakdocenten. Hierbij geeft de vakdocent de haalbaarheid van het betreffende vak aan op vwo in de bovenbouw. De kwalificaties die gehanteerd worden zijn “Haalbaar”, “Twijfel” of “Afraden”. Deze vakadviezen zijn eind maart ook online in Magister te raadplegen.

De ouderspreekavond (10-minutengesprek) naar aanleiding van het 2e rapport vindt plaats op dinsdag 30 maart. Tip: maak afspraken met de vakdocenten waar u meer informatie van wilt ontvangen.

April
Naar aanleiding van de prognosevergadering heeft de decaan een gesprek met (sommige) leerlingen om zo nodig de voorlopige profielkeuze te bespreken. Tevens kunnen leerlingen die daar behoefte aan hebben een afspraak maken met de decaan om de keuze te bespreken. Zo nodig kunnen ouders hierbij aanwezig zijn.

De definitieve profielkeuze moet uiterlijk 21 april worden ingeleverd. Dit gebeurt via een brief, die meegestuurd wordt met het 2e rapport. Ouders en leerling moeten deze brief ondertekenen. Deze brief dient te worden ingeleverd bij de administratie.

Vragen?
Voor vragen en afspraken kunt u de decaan leerjaar 3 havo, Maartje van der Knaap, mailen: m.vanderknaap@haarlemmermeerlyceum.nl

Afkortingenlijst

AK	aardrijkskunde
BE	bedrijfseconomie
BI	biologie
BP	Business projects
BSM	bewegen, sport en maatschappij
CE	centraal schriftelijk examen (ook wel CSE genoemd)
CKV	culturele en kunstzinnige vorming
CM	cultuur en maatschappij
DAL	Dalton - uur
DUTL	Duits
EC	economie
EM	economie en maatschappij
ENTL	Engels
FATL	Frans
GS	geschiedenis
HAVO	hoger algemeen voortgezet onderwijs
HBO	hoger beroepsonderwijs
HLML	Haarlemmermeer Lyceum
KUA	kunst algemeen
KUBV	kunst beeldende vorming
KUDR	kunst drama
LO	lichamelijke opvoeding
LOB	loopbaanoriëntatie en -begeleiding
MA	maatschappijleer
NA	natuurkunde
NETL	Nederlands
NG	natuur en gezondheid
NT	natuur en techniek
OPB	onderwijsprogramma bovenbouw
OW	organisatie & werkhouding
PGP-M	Praktijkgericht programma maatschappij (→ Business Projects)
PO	praktische opdracht
PTA	programma van toetsing en afsluiting
PWS	profielwerkstuk
REK	rekenen
SE	schoolexamen
SK	scheikunde
TP	toegepaste pyschologie
TTS	Topsport Talentschool
VWO	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WiA	wiskunde A
WiB	wiskunde B
WiC	wiskunde C (alleen op vwo)
WiD	wiskunde D
WO	wetenschappelijk onderwijs

Geen idee wat je wilt? Da's mooi. Dan kun je nog alle kanten op.

OM DENKEN

